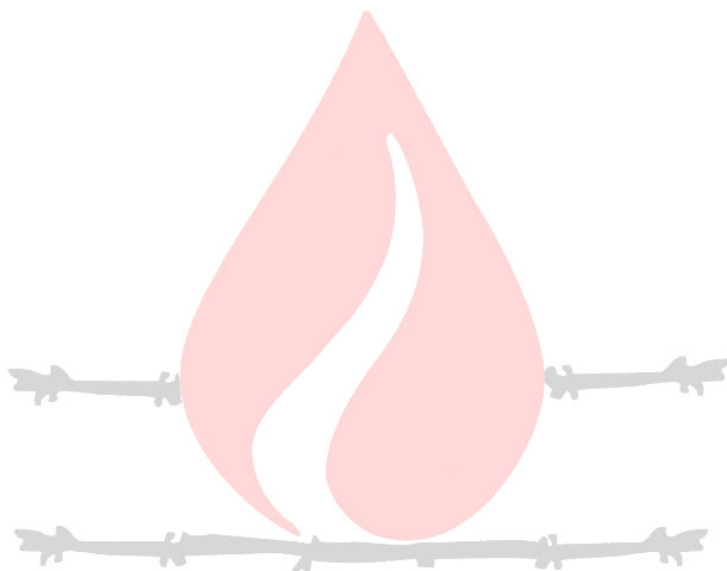

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

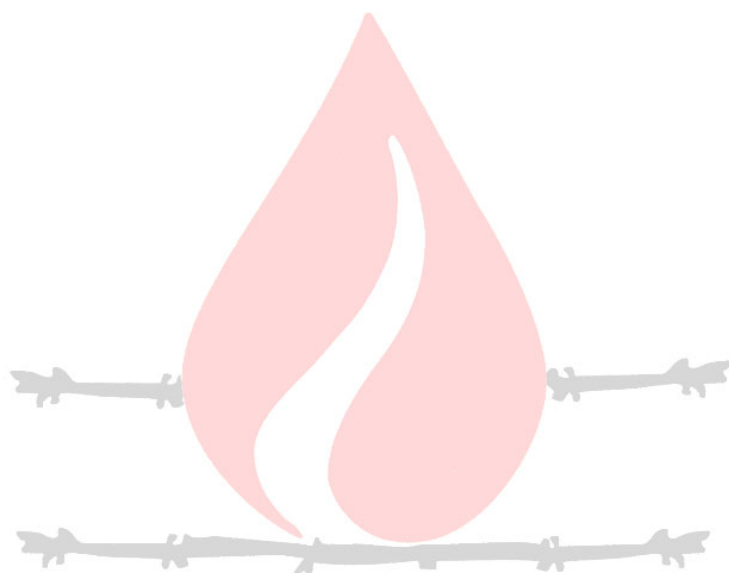

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

فرودین ۱۴۰۰

۱۴۰۰۰۱۰۱

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۱)
گزارش راهبردی ۱ / ۱۴۰۰

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد:

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در فروردین‌ماه ۱۴۰۰، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست‌آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- انتشار گزارش از سوی خبرگزاری رویترز، در روز سه‌شنبه ۱۷ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص ابراز نگرانی ایالات متحده در زمینه محکومیت یک امدادرسان سعودی. نکات قابل ذکر این گزارش عبارت‌اند از:

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

^۱ دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights)؛ پایگاه خبری سازمان ملل (UN News)؛ سازمان حقوق و آزادی‌های «سم» (Sam)؛ پایگاه خبری سازمان ملل (Human Rights (OHCHR))؛ پایگاه خبری سازمان ملل (Organization for Rights and Liberties Middle East Monitor)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور (Middle East Monitor)؛ شبکه خبری دویچه وله؛ شبکه خبری یورونیوز (Euronews)؛ سازمان دیده‌بان حقوق بشر (Human Rights Watch)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی (Middle East Eye)؛ کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی (International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE))؛ مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر (International Centre for Justice and Human Rights)؛ سازمان مردم‌نهاد «کودکان را نجات دهید» - «نجات کودکان» (Save the Children)؛ پایگاه خبری بحرین می‌رور (Bahrain Mirror)؛ سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر (SALAM for Democracy and Human Rights)؛ انجمن حقوق بشر بحرین (Bahrain Forum for Human Rights (BFHR))؛ مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین (Bahrain Institute)؛ سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه (Euro-Mediterranean)؛ و خبرگزاری رویترز (Thomson Reuters Foundation).

الف) صدور بیانیه از سوی وزارت خارجه ایالات متحده آمریکا، در روز سه‌شنبه، مبنی بر ابراز نگرانی در خصوص گزارش‌های دریافتی در رابطه با محکومیت یک امدادرسان سعودی توسط یک دادگاه ضدتروریسم این کشور و اقدام این وزارتخانه به دنبال کردن این پرونده از نزدیک؛

ب) اشاره به محکومیت عبدالرحمان السدحان^۲ - امدادرسانی که در ماه مارس سال ۲۰۱۸ میلادی توسط مقام‌های سعودی دستگیر و زندانی شد - به تحمل ۲۰ سال حبس و ۲۰ سال ممنوعیت از سفر، بر اساس بیانیه وزارت خارجه آمریکا؛

ج) اشاره به دستگیری سدحان در روز ۱۲ مارس سال ۲۰۱۸ میلادی، از دفاتر هلال احمر مستقر در ریاض که در آنجا مشغول به فعالیت بود؛

د) اشاره به اظهارات اریج^۳، خواهر این زندانی - که شهروند آمریکا بوده و برای آزادی برادرش تلاش می‌کند - مبنی بر حبس سدحان بدون حکم بازداشت و یا اعلام جرم علیه وی: به گفته این نهاد حقوق بشری وی پس از آن دستگیر شد که حساب کاربری ناشناس وی در توییتر به‌طور غیرمجاز مورد دسترسی قرار گرفت؛

ه) اشاره به اقدام محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان، به سرکوب مخالفان حکومت هم‌زمان با انجام اصلاحات اجتماعی و اقتصادی در راستای مدرنیزه کردن این پادشاهی که منجر به

دستگیری و حبس اعضاء خاندان سلطنتی، فعالان، روشنفکران و روحانیون شده است؛

و) اشاره به اقدام جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، به اتخاذ موضعی سرسختانه در قبال کارنامه حقوق بشری عربستان و درخواست از ریاض جهت آزاد کردن زندانیان سیاسی: این در حالی است که مقام‌های سعودی وجود هرگونه زندانی سیاسی در این کشور را انکار می‌کنند؛

ز) اشاره به اظهارات دیپلمات‌ها، مبنی بر ظاهراً اقدام ریاض به پرداختن به اصطکاک احتمالی با دولت بایدن که در ماه فوریه سال جاری میلادی، گزارش اطلاعاتی مبتنی بر

^۲ Abdulrahman al-Sadhan

^۳ Areej

تأیید دست داشتن محمد بن سلمان در قتل جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سرشناس سعودی، را منتشر نمود – امری که ولیعهد عربستان منکر آن شده است؛

ح) اشاره به آزادی لجین الهذلول، فعال حقوق زنان، در ماه گذشته میلادی، پس از نزدیک به ۳ سال حبس در زندان و گذراندن نیمی از زمان محکومیت خود؛

ط) اشاره به همچنین آزادی دو فعال سعودی برخوردار از شهروندی ایالات متحده، با سپردن وثیقه و تا زمان برگزاری محاکمه آن‌ها در زمینه اتهامات مرتبط با تروریسم؛

۲- انتشار گزارش از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر، در روز چهارشنبه ۱۱ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص قرار داشتن شهروندی سعودی در آستانه اعدام، به‌رغم پایین بودن سن او در زمان ارتکاب به جرم. موارد مهم گزارش مذکور به شرح زیر است:

الف) احتمال اعدام عبدا... الحویتی^۵ به‌رغم اینکه وی در زمان ارتکاب به جرم ادعایی ۱۴ سال سن داشته و حکم محکومیت او پس از برگزاری دادگاهی به شدت ناعادلانه صادر شده است: گفتنی است که پرونده وی به منظور صدور حکم نهایی به دیوان عالی در ریاض انتقال خواهد یافت؛

ب) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به اعلام پایان یافتن مجازات اعدام برای کودکان مرتکب شده به برخی از جرائم مشخص در سال ۲۰۱۸ میلادی و پرونده‌های سابق، در سال ۲۰۲۰ میلادی و درعین حال باقی ماندن مجازات اعدام به‌عنوان گزینه مجازات احتمالی برای نوع جرمی که عبدا... الحویتی متهم به ارتکاب به آن شده است؛

ج) اشاره به اظهارات مایکل پیج^۶ معاونت بخش خاورمیانه سازمان دیده‌بان حقوق بشر، مبنی بر به شمار آوردن فرآیندهای دادگاه الحویتی به‌عنوان اهانتی به تقریباً تمامی ضمانت‌های بین‌المللی لازم برای برگزاری محاکمه عادلانه و بااین‌حال، اقدام دادگاهی

^۴ گزارش خبرگزاری رویترز. قابل بازیابی در لینک:

<https://b2n.ir/p91702>

^۵ Abdullah al-Huwaiti

^۶ Michael Page

سعودی به محکوم کردن او به مرگ، برای جرمی که ادعا می‌شود که در سن ۱۴ سالگی مرتکب شده است: «به عبارت دیگر این دادگاه با به استهزاء گرفتن اصلاحاتی که حکومت این کشور مدعی انجام آن است و نادیده گرفتن اتهامات مربوط به اعمال شکنجه، این کودک را محکوم به مرگ کرده است»؛

د) اشاره به اقدام دادگاه کیفری در استان شمالی تبوک^۷، در ماه اکتبر سال ۲۰۱۹ میلادی، به محکوم کردن الحویتی - که در آن زمان ۱۷ سال سن داشت - به قتل و سرقت مسلحانه، به همراه پنج تن دیگر که یکی از آنها نیز به هنگام دستگیری در ماه مه سال ۲۰۱۷ میلادی کودک به شما می‌آمد: گفتنی است که این دادگاه همچنین الحویتی را به پرداخت ۱۳۱۵۰۰۰ ریال سعودی (حدود ۳۵۰ هزار دلار آمریکا) به منظور پرداخت غرامت به قربانیان محکوم کرده است؛

ه) اشاره به محکوم شدن دیگر متهمان این پرونده به تحمل ۱۵ سال حبس و دریافت ۱۰۰۰ ضربه شلاق برای هر یک به دلیل مشارکت ادعایی در جرم: این در حالی است که هر ۶ متهم این پرونده اعلام بی‌گناهی کرده و اظهار داشتند که بازجوها با هدف کسب اعتراف‌های اجباری آن‌ها را تحت شکنجه و مورد تهدید قرار داده‌اند؛

و) اشاره به اقدام دادگاه به نادیده گرفتن شواهد به دست‌آمده از مقام‌ها، مبنی بر وجود دلایل کافی مبنی بر عدم حضور او در محل وقوع جرم و تنها اکتفای آن به اعتراف‌های وی و سایر متهمان؛

ز) اشاره به اقدام سازمان دیده‌بان حقوق بشر به بررسی مدارک محاکمه این شهروند سعودی که شامل درخواست تجدیدنظرخواهی مفصلی بود که در ماه نوامبر سال ۲۰۲۰ میلادی از سوی وکیل الحویتی به دادگاه تجدیدنظر ارائه شده، به همراه تصاویر دوربین مداربسته از صحنه وقوع جرم و نامه‌ای به دست خط الحویتی که در آن به توصیف قرار گرفتن در معرض اعمال شکنجه و سوءرفتار در دوران بازجویی، پرداخته است؛

ح) اشاره به روایت حادثه بر اساس اسناد و مدارک دادگاه، مبنی بر اقدام مردی مسلح، در روز ۵ مه سال ۲۰۱۷ میلادی - درحالی‌که عبای سیاه زنانه و نقاب و دستکش به چهره و دست

^۷ Tabuk

داشت - به ورود به جواهرفروشی در شهر ضبا^۸ در استان تبوک، سرقت جواهرفروشی هم‌زمان با هدف قرار دادن کارکنان حاضر در این مغازه (دو تن)، زخمی کردن آن‌ها و کشتن پلیس که به همراه خودروی گشت در محل حادثه حضور پیدا کرده بود: گفتنی است که مرد مسلح آن مأمور پلیس را از خودروی وی بیرون کشیده و خود با خودرو از محل گریخته است - روایتی که تصاویر دوربین‌های مداربسته نیز آن را تأیید می‌کنند؛

ط) اشاره به روایت الحویتی از جریان حادثه - در نامه‌ای که در روز ۲۲ ژانویه سال ۲۰۱۹ میلادی توسط مادر وی در توییتر منتشر شد - مبنی بر اقدام مأموران امنیتی پوشیده به ماسک، در روز ۸ مه به یورش به منزل الحویتی در شهر ضبا، دستگیری او و بردارش و انتقال آن‌ها به پاسگاه پلیس محلی که در آنجا الحویتی به سرقت از جواهرفروشی و قتل مأمور پلیس متهم شد؛

ی) اشاره به اقدام مأموران امنیتی به حبس الحویتی به مدت ۴ ماه در اداره تحقیقات کیفری تبوک به همراه زندانیان بزرگسال و مورد بازجویی قرار دادن او بدون حضور قیم قانونی، وکیل وی و یا یک مددکار اجتماعی، بنا بر اظهارات الحویتی، به منظور کسب اعترافات اجباری تحت شکنجه و سوءرفتار: گفتنی است که طبق اظهارات سایر متهمان به دادگاه، آن‌ها نیز به هنگام بازجویی مورد شکنجه و سوءرفتار قرار گرفته و اعترافات آن‌ها

نیز اجباری است؛

ک) اشاره به اقدام پلیس مسئول پرونده به ارائه مدرک دال بر تطابق دی.ان.ای به دست آمده از الحویتی با نمونه‌های به دست آمده در خودروی پلیس: این در حالی است که این تنها مدرک علیه الحویتی بوده و با سایر مدارک دادگاه در تناقض است. گفتنی است که این مأمور پلیس تنها پس از گذشت چند روز، بدون ارائه دلایل مشخص از ادامه تحقیق در مورد این پرونده معاف شد. وی دو ماه پس از بررسی مجدد پرونده، به دادگاه اعلام نمود که نمونه دی.ان.ای تنها مدرک یافته شده در این حادثه بوده و مدارک دیگر متناقض با اعترافات کسب شده از متهم است؛

^۸ Duba

ل) اشاره به اظهارات این مأمور پلیس مبنی بر حاکی بودن تحلیل اطلاعات به دست آمده از تلفن همراه الحویتی از حضور وی و بردارش در نقطه دیگری از شهر ضبا به هنگام وقوع جرم که تصاویر دوربین‌های مدار بسته نیز آن را تأیید می‌کنند: گفتنی است که دادگاه به هیچ‌یک از این مدارک اعتنایی نکرده و حکم خود را تنها بر اساس اعتراف‌های اجباری متهم صادر نموده است؛

م) اشاره به صدور بیانیه‌هایی از سوی کمیسیون حقوق بشر عربستان سعودی، مبنی بر عدم اجرای حکم اعدام برای کودک مجرمان: این در حالی است که مفاد این بیانیه شامل موارد قصاص یا حدود نمی‌شود؛

ن) اشاره به اقدام حکومت سعودی به اعمال تغییراتی در قوانین عدالت کیفری، در ماه آوریل سال ۲۰۲۰ میلادی، مبنی بر پایان دادن به مجازات شلاق برای محکومان به جرم‌های تعزیری: این در حالی است که دادگاه این پرونده پنج متهم دیگر آن را به تحمل حبس و دریافت شلاق متهم کرده و سازمان دیده‌بان حقوق بشر از اینکه این مجازات اعمال شده یا خیر، اطلاعی در دست ندارد؛

س) اشاره به صدور بیانیه از سوی کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر استقبال از کاهش مجازات سه شهروند سعودی محکوم به اعدام در ماه فوریه سال جاری میلادی و درعین حال ابراز نگرانی عمیق در مورد باقی ماندن افرادی، چون عبدا... الحویتی همچنان در آستانه اجرای حکم اعدام؛

ع) گفتنی است که بر اساس اظهارات مایکل پیچ، نظام عدالت کیفری عربستان سعودی تنها زمانی اعتبار می‌یابد که مقام‌های این کشور اقدام به اعمال تغییرات بنیادین در آن نمایند، دست‌کم اینکه به جرگه شمار قابل توجهی از کشورهایی بپیوندند که مجازات اعدام را برای کودکان در هر شرایط و بدون هرگونه استثنایی ممنوع اعلام کرده‌اند؛

^۹ گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.hrw.org/news/2021/03/31/saudi-arabia-alleged-child-offender-death-row>

۳- انتشار گزارش از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه،^۱ در روز یکشنبه ۸ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص شهادت‌های بهت‌آور زندانیان فلسطینی و اردنی تبار محبوس در زندان‌های سعودی. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

(الف) حاکی بودن شهادت‌های زندانیان از وقوع موارد جدی نقض حقوق بشر علیه زندانیان فلسطینی و اردنی تبار در زندان‌های سعودی، از جمله حبس خودسرانه، شکنجه فیزیکی، حبس انفرادی و بی‌اعتنایی‌های عامدانه پزشکی؛

(ب) اشاره به رو به وخامت نهادن وضعیت سلامتی شماری از زندانیان فلسطینی و اردنی تبار در زندان‌های سعودی که به مدت بیش از دو سال و بدون توجه به فرآیندهای قضایی در حبس قرار گرفته‌اند؛

(ج) اشاره به اقدام نهادهای امنیتی عربستان به دستگیری بیش از ۶۰ تن از شهروندان فلسطینی و اردنی تبار ساکن این کشور، به بهانه حمایت مالی این افراد از جناح‌های فلسطینی: گفتنی است که این افراد در زندان‌های مختلف این کشور، از جمله الحائر،^۱ ذهاب،^۲ اشعار،^۳ دمام،^۴ و عسیر^۵ محبوس بوده و از حق دفاع از خود محروم هستند؛

(د) اشاره به اقدام حکومت سعودی به منزوی ساختن این زندانیان - که دانشجوی، استاد دانشگاه، تاجر و از کارمندان نهادهای امدادرسان هستند - از جهان خارج برای ماه‌های متمادی، بستن حساب‌های مالی آن‌ها و مصادره پول‌های‌شان؛

(ه) اشاره به حاکی بودن شهادت‌های زندانیان سابق و خانواده‌های زندانیان کنونی از قرار گرفتن آن‌ها در معرض موارد جدی نقض حقوق بشر، اعمال شکنجه و شرایط طاقت‌فرسای زندان؛

¹ Euro-Mediterranean Human Rights Monitor

¹ Al Haeer 1

¹ Dhahban 2

¹ Sha'ar 3

¹ Dammam 4

¹ Asir 5

و) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به راه‌اندازی کارزار دستگیری‌های خودسرانه، یکبار در ماه فوریه سال ۲۰۱۹ و بار دیگر در ماه فوریه سال ۲۰۲۰ میلادی، به منظور مورد هدف قرار دادن تعداد دیگری از شهروندان فلسطینی ساکن این کشور، بر اساس اتهامات مشابهی چون «گردآوری کمک‌های مالی به نفع اراضی فلسطینی و حمایت از جناح‌های این کشور»؛

ز) اشاره به هراس از رو به وخامت نهادن وضعیت سلامتی شماری از زندانیانی که وضعیت سلامتی آن‌ها در شرایط بسیار مخاطره‌آمیز قرار دارد، به‌ویژه با توجه به شرایط ناگوار زندان‌ها؛

ح) اشاره به شهادت‌های اعضای خانواده دکتر محمد الخضری،^{۱۶} ۸۳ ساله و اهل فلسطین و عبدالرحمان فرحانه،^{۱۷} روزنامه‌نگار ۶۴ ساله و اهل اردن، مبنی بر رو به وخامت نهادن وضعیت سلامتی این دو زندانی در ماه‌های اخیر، با توجه به اقدام عامدانه مدیریت زندان به نادیده گرفتن شرایط آن‌ها؛

ط) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به برگزاری محاکمه‌های گروهی پنهانی برای زندانیان فلسطینی و اردنی‌تبار، در روز ۸ مارس سال ۲۰۲۰ میلادی، در دادگاه کیفری ویژه در ریاض - که به مدت یک سال به طول انجامید - و متهم کردن زندانیان به مجموعه‌ای از اتهامات، شامل وابستگی به نهادی تروریستی و کمک به سازمانی تروریستی، بدون ارائه توضیح در مورد ساختار و عملکرد این نهاد؛

ی) اشاره به برگزاری آخرین جلسه از این محاکمه‌ها، در روز ۱۵ فوریه سال جاری میلادی که قرار بود جلسه صدور حکم نهایی در فاصله دو هفته از این روز برگزار شود، اما ناگهان برگزاری آن ۴ ماه به تعویق افتاده و به روز ۲۱ ژوئن سال جاری موکول شد؛

ک) اشاره به غیرقابل توجیه بودن این تأخیر به لحاظ حقوقی و با توجه به طول انجامیدن برگزاری این محاکمه‌ها و آغاز آن یک سال پس از حبس بدون محاکمه زندانیان که از راهکارهای حقوقی لازم برای دفاع از خود برخوردار نبودند؛

^{۱۶} Muhammad al-Khudari

^{۱۷} Abd al-Rahmān Farhana

ل) اشاره به مبتنی بودن تمامی اتهامات زندانیان بر مجموعه‌ای از بندهای قانون ضدتروریسم عربستان - مصوب سال ۲۰۱۷ میلادی - که مشتمل بر تعاریف مبهم و بسیار گسترده از تروریسم و فعالیت‌های تروریستی بوده و تأکید بر این فرضیه هستند که مقام‌های سعودی از این قانون برای متهم نمودن افراد استفاده می‌کنند؛

م) اشاره به متناقض بودن این اقدامات خودسرانه با قوانین بین‌المللی و منشور حقوق بشر عرب که عربستان سعودی در سال ۲۰۰۹ میلادی به تصویب رساند - منشوری که متضمن حق آزادی و حق دادخواهی زندانیان در مدت زمانی مشخص است؛

ن) تأکید بر ضرورت اقدام مقام‌های سعودی به آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط زندانیان، فراهم آوردن مراقبت‌های پزشکی و درمانی برای بیماران و متوقف ساختن تمامی موارد نقض حقوق بشر و تدابیر خودسرانه علیه آن‌ها؛

س) تأکید بر ضرورت اقدام کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل به مداخله اضطراری در این زمینه، به منظور پرده برداشتن از سرنوشت زندانیان، بررسی شرایط و دلایل حبس آن‌ها و تحقیق در مورد قرار گرفتن‌شان در معرض موارد جدی نقض حقوق بشر در زندان‌ها^{۱۸}

۴- انتشار گزارش از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر، در روز پنج‌شنبه ۵ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص ناکافی بودن اصلاحات انجام شده در زمینه حقوق کارگران در عربستان. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اقدام عربستان سعودی، در ماه مارس سال ۲۰۲۱ میلادی، به معرفی مجموعه‌ای از اصلاحات جدید در حوزه کار و فراهم آوردن امکان لازم برای کارگران مهاجر جهت تغییر شغل، بدون کسب اجازه از کارفرمایان خود در برخی شرایط خاص؛

^{۱۸} گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیرانه. قابل بازیابی در لینک:

<https://euromedmonitor.org/en/article/4272/New-report:-Shocking-testimonies-of-Palestinian-and-Jordanian-detainees-in-Saudi-prisons>

ب) اشاره به مشتمل نشدن این اصلاحات بر لغو نظام سوءاستفاده‌گرایانه کفالت (ضمانت روادید) و کارگران مهاجری که تحت پوشش قانون کار قرار ندارند، ازجمله کارگران خانگی و کشاورزان که ازجمله آسیب‌پذیرترین اقشار به شمار می‌آیند و از کمترین حمایت‌ها برخوردارند: به عبارت دیگر بر اساس این اصلاحات به کارگران مهاجر برای نخستین بار اجازه ارائه درخواست خروج از کار بدون مجوز کارفرمایان را می‌دهد، اما نظام دریافت مجوز خروج را که ناقض حقوق بشر است، لغو نمی‌کند؛

ج) اشاره به اظهارات مایکل پیچ، معاونت بخش خاورمیانه دیده‌بان حقوق بشر، مبنی بر برخورداری عربستان سعودی از یکی از سوءاستفاده‌جویانه‌ترین ساختارهای نظام کفالت در منطقه، ضمن تأکید بر این امر که اصلاحات مزبور محدود و مشکل‌آفرین بوده و به هیچ عنوان نظام کفالت را فسخ نمی‌کنند، همچنین شامل میلیون‌ها تن از کارگران خانگی و دیگر کارگران نمی‌شوند؛

د) اشاره به تشکیل یافتن ۸۰ درصد از نیروی کار بخش خصوصی از میلیون‌ها کارگر مهاجر عمدتاً ارائه‌دهنده خدمات شغلی دستی، فروشندگی و خدماتی و تحت نظارت نظام سوءاستفاده‌جویانه کفالت مبتنی بر برخورداری کارفرمایان از قدرت گسترده در زمینه کنترل جابه‌جایی و وضعیت حقوقی آن‌ها در کشور؛

ه) اشاره به توانایی این نظام در زمینه تحکیم آسیب‌پذیری کارگران مهاجر به کمک اعمال مجموعه گسترده‌ای از موارد سوءاستفاده، از مصادره گذرنامه‌های آن‌ها گرفته تا تأخیر در پرداخت دستمزد و ناگزیر کردن‌شان به انجام کار اجباری؛

و) اشاره به شامل شدن این اصلاحات تنها بر دو مورد از ۵ رکن اصلی نظام کفالت - نیاز به کسب رضایت کارفرما برای تغییر یا ترک شغل و ترک کشور - ضمن تأکید بر محدودیت این تغییرات، با توجه به اینکه بر اساس قانون بین‌المللی حقوق بشر، هر فردی حق خروج از کشور را داراست؛

ز) اشاره به فراهم آمدن امکان لازم برای کارگران مهاجر جهت ارائه درخواست الکترونیکی به منظور ترک کشور، یا کسب روادید ورود مجدد و یا روادید خروج نهایی از

وزارت منابع انسانی و توسعه اجتماعی، به شرط برخورداری از اجازه اقامت، قرارداد کاری و گذرنامه معتبر و ضرورت پرداخت هزینه‌های مربوط به روادید از سوی کارگر و نه کارفرما که در حال حاضر ۲۰۰ ریال سعودی (معادل ۵۳ دلار آمریکا) است: بر این اساس پس از ارائه درخواست از سوی کارگر مهاجر، کارفرمای وی در جریان قرار گرفته و ۱۰ روز مهلت دارد تا در این زمینه تحقیق کند؛

ح) اشاره به تعیین مدت‌زمان ۳۰ روزه برای روادید خروج و ورود مجدد و امکان‌ناپذیری اقدام یک کارگر مهاجر به ارائه مستقل درخواست روادید چندمنظوره و قرار داشتن قدرت افزایش زمان روادید تنها در اختیار کارفرما: همچنین چنانچه کارگر مزبور ظرف مدت ۳۰ روز بازنگردد، به‌طور دائم از کار کردن در عربستان سعودی منع خواهد شد، که این امر در مورد کارگری که کشور را با استفاده از روادید خروج نهایی، اما پیش از اتمام قرارداد خود ترک کند نیز مصداق خواهد یافت؛

ط) اشاره به جایگزین نشدن این نظام و قوانین جدید با نظام قدیمی و تنها قرار گرفتن آن در کنار نظام قدیم: این بدان معنا است که بخشی از کارگران مهاجر، به‌ویژه آن‌هایی که دارای مشاغل کم‌درآمد و برای معیشت، غذا و حمل‌ونقل وابسته به کارفرمایان خود هستند و ممکن است از این اصلاحات آگاهی نداشته و یا دسترسی به فضای مجازی نداشته باشند، هرگز از این تغییرات اطلاع نیافته و نتوانند از آن بهره ببرند؛

ی) اشاره به باقی ماندن سایر ارکان نظام سوءاستفاده‌جویانه کفالت در اصلاحات جدید، ازجمله متکی بودن کارگران مهاجرات و وابستگان آن‌ها به کارفرمایان‌شان جهت تسهیل ورود به کشور، اقامت و اشتغال در آن، به‌عبارت‌دیگر مسئول بودن کارفرمایان برای ارائه درخواست، تجدید و فسخ مجوز اقامت و اشتغال: گفتنی است که چنانچه کارفرمایی این فرآیندها را طی نکند، کارگران‌شان بدون کوچکترین تقصیری از دریافت اسناد و مدارک معتبر منع می‌شوند. همچنین کارگران مهاجری که دوره تعیین شده در قرارداد خود را به پایان نرسانده و یا کمتر از یک سال کار کرده‌اند، همچنان برای تغییر شغل نیاز به کسب اجازه از کارفرمایان‌شان دارند؛

ک) اشاره به تداوم یافتن مواردی چون، مصادره گذرنامه، هزینه بالای استخدام و اقدامات فریبکارانه در زمینه استخدام کارگران و معافیت آن‌ها از مجازات، همچنین ممنوعیت پیوستن کارگران به اتحادیه‌های کارگری یا اعتصاب‌ها؛

ل) اشاره به قرار داشتن بیش از ۳,۷ میلیون کارگر خانگی با موارد سوءاستفاده همیشگی، ازجمله دستمزدهای پرداخت نشده و یا به تعویق افتاده، ساعات کار طولانی بدون دریافت مرخصی روزانه، مصادره گذرنامه و از همه مهم‌تر، حبس قهری، انزوا و سوءاستفاده‌های فیزیکی و جنسی و درعین‌حال، محرومیت آن‌ها از تمامی موارد حمایتی قانون کار، ازجمله اصلاحات جدید یاد شده؛

م) اشاره به مثبت به نظر رسیدن اصلاحات اعمال شده از سوی عربستان سعودی در زمینه قوانین کار از نگاه کلی و درعین‌حال حاکی بودن جزئیات آن از تداوم قرار گرفتن کارگران در دام سوءاستفاده‌جویانه کارفرمایان و اقدامات استثمارگرانه آن‌ها؛

ن) تأکید بر ضرورت اقدام مقام‌های این کشور به به‌شمار آوردن این تدابیر به‌عنوان گام‌های آغازین بازآمد بزرگ‌تر نظام کفالت و کارگری در قیاس با شرایط کنونی^{۱۹}

۵- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری دویچه وله، در روز چهارشنبه ۴ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص اقدام یکی از مقام‌های عربستان سعودی به تهدید کارشناس سازمان ملل به مرگ. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) مورد تهدید قرار گرفتن اگنس کالامار، گزارشگر ویژه سازمان ملل در زمینه اعدام‌های فراقانونی و رئیس جدید سازمان عفو بین‌الملل، از سوی یکی از مقام‌های ارشد عربستان سعودی به مرگ، پس از انتشار نتایج تحقیقات او در زمینه قتل جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی، در تابستان سال ۲۰۱۹ میلادی، مبنی بر صحنه گذاردن بر نقش محرز حکومت و مقام‌های عالی‌رتبه عربستان در این قتل؛

^{۱۹} گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.hrw.org/news/2021/03/25/saudi-arabia-labor-reforms-insufficient>

ب) اشاره به اظهارات خانم کالامار در مصاحبه با روزنامه بریتانیایی گاردین، مبنی بر برانگیخته شدن خشم مقام‌های عربستان از نتایج تحقیقات او مبتنی بر وجود شواهد موثق در خصوص مسئولیت محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان، در قتل جمال خاشقچی که در پی آن نامزد خاشقچی از بن سلمان شکایت کرده و خواستار مجازات او شده است؛

ج) اشاره به توضیحات خانم کالامار در مورد اقدام یک نماینده ارشد حکومت عربستان سعودی در جلسه‌ای با حضور دیگر نمایندگان سازمان ملل، به تهدید وی به مرگ: این مقام ارشد سعودی در تهدیدهای خود گفته است که در صورتی که سازمان ملل متحد او را وادار به عقب‌نشینی نکند «به حساب او خواهیم رسید»؛

د) اشاره به اظهارات همکاران خانم کالامار در این جلسه - که در ماه ژانویه سال ۲۰۲۰ میلادی در ژنو برگزار شد - مبنی بر تعبیر کردن اظهارات این مقام سعودی به تهدید این مقام سازمان ملل به مرگ؛

ه) اشاره به اقدام سایر مقام‌های سعودی حاضر در این جلسه به تلاش برای بی‌اهمیت جلوه دادن این اظهارات و درعین‌حال تکرار این تهدیدها از سوی آن مقام ارشد به هنگام ترک جلسه.^{۲۰}

*بحرین سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز چهارشنبه ۱۸ فروردین ماه ۱۴۰۰، مبنی بر مرگ یک زندانی سیاسی بحرینی به دلیل «بی‌اعتنایی پزشکی»، نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) ادعای مقام‌های بحرین مبنی بر مرگ عباس ملاله،^{۲۱} زندانی سیاسی، در زندان بدنام جو، به دلیل «عوامل طبیعی»، با توجه حمله قلبی ناشی از بیماری‌های مزمن: این در حالی

^{۲۰} گزارش شبکه خبری دویچه وله. قابل بازیابی در لینک:

<https://b2n.ir/h55139>

^{۲۱} Abbas Malallah

است که بنا بر بیانیه جمعیت الوفاق، اصلی‌ترین گروه مخالف حکومت بحرین که در سال ۲۰۱۶ میلادی منفصل شد، مرگ این زندانی در نتیجه شرایط مخاطره‌آمیز و غیرانسانی و بی‌اعتنایی‌های پزشکی در زندان به وقوع پیوسته است؛

ب) اشاره به دستگیری ملاله، در روز ۱۷ مه سال ۲۰۱۱ میلادی، پس از متهم شدن به مشارکت در تظاهرات ضدحکومتی در دوران خیزش به وقوع پیوسته در بحرین در همان سال و محکومیت او به تحمل ۱۵ سال و ۶ ماه حبس؛

ج) اشاره به رو به وخامت نهادن وضعیت سلامتی او از سال ۲۰۱۹ میلادی و مملو بودن بدن وی با ساچمه‌های ناشی از تیراندازی‌های انجام شده از سوی نیروهای امنیتی: گفتنی است که خانواده این زندانی وضعیت ناگوار او را با مقام‌ها در میان گذاشته و درخواست نمودند تا وی از مراقبت‌های پزشکی لازم برخوردار شود؛

د) اشاره به گزارش روزنامه بحرین الیوم، مبنی بر اظهارات محمود عیسی، زندانی هم‌بند ملاله، در یک فایل صوتی، در خصوص محبوس بودن ملاله در سلول انفرادی برای مدت دو سال و محرومیت او از تماس با خانواده خود به مدت یک سال؛

ه) اشاره به اظهارات او در مورد واپسین لحظات زندگی این زندانی، مبنی بر سقوط وی در سلول خود حوالی نیمه شب، پس از احساس سوزش در قفسه سینه و دشواری در تنفس؛

و) اشاره به تلاش سایر زندانیان جهت هشدار دادن به نگهبانان که بنا بر اظهارات عیسی برای ۱۰ دقیقه به طول انجامید و اظهارات یکی از نگهبانان مبنی بر عدم دریافت دستور جهت انتقال زندانی به خارج از سلول خود؛

ز) اشاره به سرانجام انتقال ملاله به بیمارستان بر اثر فشارهای هم‌بندان او بر مقام‌های زندان و جان باختن وی در آنجا؛

ح) گفتنی است که مرگ این زندانی یک روز پس از آن به وقوع پیوست که شیخ عیسی قاسم، سرشناس‌ترین روحانی در تبعید بحرین، بیانیه‌ای مبنی بر ابراز نگرانی در زمینه

وضعیت سلامت در زندان‌های کشور، در میانه شیوع ویروس کرونا و تأکید بر درخواست جهت آزادی بی‌درنگ زندانیان سیاسی، صادر نمود^{۲۲}؛

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی، در روز جمعه ۱۳ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص درخواست گزارشگر سازمان ملل از بحرین جهت آزادی یکی از مدافعان سرشناس حقوق بشر پیش از تولد ۶۰ سالگی وی، مبنی بر:

الف) اقدام مری لالور^{۲۳}، گزارشگر ویژه سازمان ملل در زمینه وضعیت مدافعان حقوق بشر، به انتشار ویدئویی در شبکه اجتماعی توییتر، در روز جمعه، مبنی بر درخواست از حکومت بحرین جهت آزاد کردن عبدالهادی الخواجه^{۲۴} پیش از فرارسیدن شصتمین سالگرد تولد وی؛

ب) اشاره به محکومیت الخواجه - که پیش‌ازاین ریاست مرکز حقوق بشر بحرین^{۲۵} را بر عهده داشت - به تحمل حبس ابد به جرم سازماندهی و مدیریت یک سازمان تروریستی در میان سایر اتهامات: گفتنی است که وی تا کنون ۱۰ سال از این محکومیت را گذرانده است؛

ج) اشاره به محکومیت الخواجه به حبس ابد، تنها برای دفاع صلح‌آمیز از حقوق دیگران و قرار گرفتن وی در معرض محاکمه‌ای ناعادلانه و اعمال شکنجه که جزئیات آن از سوی کمیسیون مستقل تحقیق تأیید شده است؛

د) اشاره به آشنایی خانم لالور برای سال‌های متمادی با الخواجه و شاهد بودن وی بر فعالیت‌های متعدهانه او در زمینه حقوق بشر در منطقه خاورمیانه: گفتنی است که بر اساس اظهارات این کارشناس سازمان ملل، پرونده الخواجه مورد بررسی اتحادیه اروپا، سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفته است؛

^{۲۲} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20210407-bahrain-political-prisoner-dies-from-medical-negligence-says-opposition>

^{۲۳} Mary Lawlor

^{۲۴} Abdulhadi al-Khawaja

^{۲۵} Bahrain Centre for Human Rights

ه) اشاره به درخواست این مقام سازمان ملل از دولت بحرین جهت سرانجام آزاد کردن عبدالهادی به مناسبت شصتمین سالگرد تولد او در روز ۵ آوریل (دوشنبه ۱۶ فروردین ماه) با توجه به فروپاشی و رنج و آلام گسترده خانواده وی در طول ۱۰ سال گذشته و اینکه فراهم آوردن امکان به هم پیوستن مجدد آنها به یکدیگر، اقدامی شرافتمندانه و شفقت‌آمیز است؛

و) اشاره به به‌شمار آمدن دستگیری الخواجه به‌عنوان یکی از نخستین دستگیری‌های خبرساز، در پی آغاز اعتراضات دموکراسی‌خواهانه سال ۲۰۱۱ میلادی که با سرکوب گسترده از سوی حکومت بحرین مواجه شد؛

ز) اشاره به گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین^{۲۶} - مستقر در لندن - در ماه فوریه سال جاری میلادی، به مناسبت دهمین سالگرد این خیزش، مبنی بر محکوم شدن دست‌کم ۵۱ نفر به مرگ در این کشور از سال ۲۰۱۱ میلادی تا کنون و

ح) اشاره به تبدیل شدن برگزاری دادگاه‌های گروهی به امری عادی در این کشور، با توجه به محکومیت ۱۶۷ تن در یک روز، در ماه فوریه سال ۲۰۱۹ میلادی: این در حالی است که از صدها شهروند این کشور سلب تابعیت شده و در حال حاضر حدود ۳۰۰ تن تابعیت خود را از دست داده‌اند^{۲۷}؛

۳- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری بحرین می‌رور، در روز سه‌شنبه ۱۰ فروردین ماه ۱۴۰۰، در خصوص شکایت زندانیان زندان جو در مورد تحمل گرسنگی شدید و ابتلای بیش از ۵۰ نفر به بیماری کووید - ۱۹. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) اقدام انجمن حقوق بشر بحرین^{۲۸} و سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر^{۲۹}، به ارائه گزارش جدید در زمینه زندانیان مبتلا به ویروس کرونا، مبنی بر رسیدن تعداد زندانیان مبتلا به این بیماری به ۵۶ نفر تا روز ۲۹ مارس (دوشنبه ۹ فروردین ماه)، ازجمله

²⁶ Bahrain Institute for Rights and Democracy

²⁷ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آئی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeasteye.net/news/un-expert-calls-bahrain-release-human-rights-defender-abdulahadi-alkhawaja>

²⁸ Bahrain Forum for Human Rights

²⁹ SALAM for Democracy and Human Rights

شیخ حسن عیسی، یکی از رهبران جمعیت الوفاق و نماینده سابق پارلمان بحرین و دریافت شکایات متعدد در خصوص عدم کفایت غذای توزیع شده در میان زندانیان؛

(ب) اشاره به عدم شفافیت مقام‌های رسمی در زمینه پرداختن به این معضل، چه در زمینه اعلام تعداد افراد مبتلا به این بیماری و چه مطلع ساختن خانواده‌های زندانیان بیمار؛

(ج) تأکید این دو نهاد حقوق بشری بر ضرورت آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرط تمامی زندانیان سیاسی - عقیدتی و درخواست از مقام‌های کشور جهت فراهم آوردن امکان دسترسی سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشری به زندان‌ها، به دلیل عدم اعتماد به بیانیه‌های صادر شده از سوی نهادهای رسمی؛

(د) اشاره به اظهارات عبد علی محمد خیر^۳، یکی از زندانیان سیاسی - عقیدتی، در پیام صوتی ضبط شده در روز ۲۸ مارس (یکشنبه ۸ فروردین‌ماه) مبنی بر دریافت وعده صبحانه در ساعت ۶،۳۰ صبح و سپس دریافت وعده ناهار در ساعت ۸ شب: این در حالی است که به گفته وی تعداد غذاهای توزیع شده کافی نبوده و ۷۶ تن از زندانیان بدون غذا مانده‌اند و وعده شام نیز در سال ۱۲،۳۰ بامداد در اختیار آن‌ها قرار گرفته است؛

(ه) اشاره به اظهارات زندانی دیگر این زندان، مبنی بر ناکافی بودن میزان غذای فراهم آمده از سوی مدیریت زندان، پس از ابتلای برخی از زندانیان به بیماری کووید - ۱۹: گفتنی است که وعده غذایی آن‌ها شامل یک قطعه نان تست قهوه‌ای، یک کاسه غلات (سریال) به وزن حدود ۱۰ گرم و مقدار کمی پاستا بوده و چنانچه کسی به این وضعیت اعتراض می‌کرده، با مجازات گرسنگی مواجه می‌شده است. این در حالی است که شیر و چای نیز دیگر توزیع نمی‌شده است؛

(و) اشاره به اقدام تعدادی از خانواده‌های زندانیان به برگزاری تجمع اعتراضی، در روز یکشنبه ۸ فروردین‌ماه، در مقابل ساختمان دادسرا، به منظور درخواست جهت آزادی

³ Abd Ali Mohammad Khair

فرزندان‌شان که پس از این اعتراض، کارکنان دادسرا شماره و اسامی آن زندانیان را درج کردند!^{۳۱}

ز) اشاره به اقدام مرکز حقوق بشر بحرین^{۳۲} به صدور بیانیه، در روز دوشنبه ۹ فروردین‌ماه، مبنی بر درخواست از مقام‌های این کشور جهت آزاد کردن بی‌درنگ زندانیان به دلایل بشردوستانه و اتخاذ اصل برقراری فاصله اجتماعی در راستای تحدید این ویروس در زندان‌ها و فراهم آوردن تجهیزات حفاظتی، مانند ماسک صورت، مواد ضدعفونی کننده و دستکش به منظور کاهش خطر سرایت این بیماری؛

۴- انتشار گزارش از سوی مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین^{۳۳}، در روز دوشنبه ۲ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص از دست رفتن مجوز حقوقی وکیل سرشناس بحرینی به دلیل انتشار تعدادی توهیت. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) اقدام یک هیأت انضباطی در بحرین به لغو خودسرانه مجوز حقوقی عبدا... الشملای^{۳۴}؛ وکیل مدافع سرشناس، به مدت یک سال، در میانه سرکوب وکلا و دیگر شخصیت‌های سرشناس جامعه مدنی از سوی دولت؛

ب) اشاره به اتخاذ تصمیم اعمال ممنوعیت برای فعالیت‌های حقوقی الشملای، ۶ ماه پس از تصمیم یک قاضی در دادگاه کیفری عالی سوم بحرین به صدور حکمی تعلیقی، به دلیل توهیت‌های منتشر شده از طرف وی در شبکه اجتماعی در سال ۲۰۱۹ میلادی، مبنی بر اعلام دیدگاه‌های انتقادی در زمینه مراسم مذهبی عاشورا که برای شیعیان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛

ج) اشاره به اقدام مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین و سازمان دیده‌بان حقوق بشر به صدور بیانیه‌ای، پیش از صدور این حکم، مبنی بر محکومیت پیگرد حقوقی الشملای، با

^{۳۱} گزارش پایگاه خبری بحرین می‌رور. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.bahrainmirror.com/en/news/59398.html>

^{۳۲} Bahrain Centre for Human Rights (BCHR)

^{۳۳} Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD)

^{۳۴} Abdullah Al-Shamlawi

توجه به راهاندازی کارزاری از سوی حکومت جهت مورد آزار و اذیت قرار دادن وکلای مدافع و مدافعان حقوق بشر؛

د) اشاره به اقدام کمیته وکلای حقوق بشر انگلستان و ولز به بررسی فرآیندهای اعمال شده علیه شمالوی و درخواست جهت رفع اتهامات علیه وی، با توجه به به‌شمار آوردن پیگردها و تدابیر انضباطی اتخاذ شده علیه این وکیل، به‌عنوان اعمال محدودیت‌های غیرقابل توجیه در زمینه آزادی بیان، در قبال منتقدان به نقض تعهدات بین‌المللی در این کشور؛

ه) اشاره به اقدام اخیر پارلمان اروپا به صدور قطعنامه‌ای^{۳۵} در راستای محکومیت موارد نقض حقوق بشر در بحرین، مبنی بر مورد پیگرد قانونی قرار گرفتن چندین تن از شخصیت‌های سرشناس کشور، تنها به دلیل فعالیت‌های خود در شبکه‌های اجتماعی، ازجمله وکلای سرشناسی چون عبدا... الشمالوی و عبدا... هاشم^{۳۶} گفتنی است که الشمالوی به دلیل دفاع از شخصیت‌های برجسته مخالفی، چون شیخ علی سلمان، رهبر زندانی جمعیت الوفاق، از معروفیت ویژه‌ای برخوردار است.^{۳۷}

*امارات متحده عربی

۱- انتشار گزارش از سوی مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر^{۳۸} در روز سه‌شنبه ۱۰ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص درخواست این نهاد از مقام‌های امارات متحده عربی جهت آزادی دکتر ناصر بن غیث^{۳۹} در آستانه چهارمین سالگرد محاکمه وی، مبنی بر:

الف) درخواست مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر از مقام‌های امارات متحده عربی جهت آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط دکتر ناصر بن غیث، به مناسبت

³⁵ http://birdbh.org/wp-content/uploads/2021/03/TA-9-2021-0086_EN.pdf

³⁶ Abdullah Hashim

³⁷ گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<http://birdbh.org/2021/03/leading-bahraini-lawyer-stripped-of-legal-licence-over-tweets>

³⁸ International Centre for Justice and Human Rights

³⁹ Nasser bin Ghaith

چهارمین سالگرد محاکمه این استاد سرشناس دانشگاه و با توجه به محکومیت وی به تحمل ۱۰ سال حبس، تنها برای بهره‌مندی صلح‌آمیز از حق خود در زمینه آزادی بیان؛

ب) اشاره به محکومیت دکتر بن غیث، در روز ۲۹ مارس سال ۲۰۱۷ میلادی، به تحمل ۱۰ سال حبس به اتهام ارتکاب به اقدام خصومت‌آمیز علیه کشوری خارجی به دلیل انتشار توئیت‌هایی در انتقاد از مقام‌های مصری، در رابطه با کشتار میدان رباع^۴ در این کشور در سال ۲۰۱۳ میلادی؛

ج) اشاره به همچنین محکومیت بن غیث به نشر اطلاعات در راستای آسیب وارد آوردن به اعتبار کشور به دلیل انتشار توئیتی در رابطه با قرار گرفتن او در معرض محاکمه ناعادلانه و اعمال شکنجه در پرونده قبلی وی؛

د) اشاره به موارد نقض شدید حقوق ناصر بن غیث در زمینه بهره‌مندی از محاکمه عادلانه، با توجه به محرومیت او از برخورداری از حق مشاوره حقوقی؛

ه) اشاره به دستگیری بن غیث، در روز ۱۸ اوت سال ۲۰۱۵ میلادی و انتقال او به مکانی نامعلوم، منجر به ناپدیدشدگی قهری وی به مدت ۸ ماه، پیش از حضور در مقابل دادگاه عالی فدرال که در آنجا او از قرار گرفتن در معرض اعمال شکنجه و حبس انفرادی خود از زمان بازداشت پرده برداشت - اتهاماتی که توسط قاضی دادگاه نادیده گرفته شدند؛

و) اشاره به محاکمه مجدد بن غیث توسط یک قاضی مصری که از آنجا که یکی از اتهامات وارده به او در زمینه انتقاد وی از دولت مصر بوده، متناقض با اصل بی‌طرفی دادگاه است؛

ز) اشاره به قرار گرفتن دکتر ناصر بن غیث در معرض سوءرفتار و بی‌اعتنایی پزشکی در داخل زندان و اقدام او به دست زدن به اعتصاب‌های غذا برای دوره‌های زمانی متفاوت، منجر به رو به وخامت نهادن وضعیت سلامتی وی و همچنین محرومیت او از دریافت داروهای مربوط به بیماری فشارخون؛

ح) اشاره به ابراز تأسف این نهاد حقوق بشری در زمینه تداوم حبس ناصر بن غیث به دلیل فعالیت‌های قانونی حقوق بشری، بر اساس قوانین بین‌المللی و امارات متحده عربی، در آستانه چهارمین سالگرد محاکمه ناعادلانه وی؛

ط) اشاره به درخواست این مرکز از مقام‌های امارات جهت آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط بن غیث و حصول اطمینان از برخورداری وی از مراقبت‌های پزشکی لازم تا آن زمان؛^{۴۱}

۲- انتشار گزارش از سوی مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر، در روز جمعه ۶ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص ابراز نگرانی در زمینه سرنوشت زندانی عمانی در آستانه خودکشی به دلیل عدم آزادی از زندان در امارات متحده عربی. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) ابراز نگرانی عمیق مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر در زمینه وضعیت عبدا... الشمسی، زندانی اهل عمان، در زندان الوثبه امارات متحده عربی، با توجه به قرار داشتن او در آستانه خودکشی به دلیل سرخوردگی ناشی از تداوم حبس و امتناع مقام‌ها از توجه به درخواست‌ها برای آزادی وی؛

ب) درخواست این نهاد حقوق بشری از مقام‌های اماراتی جهت فراهم آوردن مراقبت‌های اضطراری و لازم روان‌شناختی برای این زندانی و هم‌زمان بررسی مجدد پرونده وی - که در آن محکوم به حبس ابد شده است - در راستای یافتن راه‌حلی به منظور پایان دادن به دردها و آلام او؛

ج) اشاره به اقدام الشمسی به خودکشی برای دو مرتبه و نجات او توسط سایر زندانیان که نشان از وخامت وضعیت روحی و روانی او دارد؛

^{۴۱} گزارش مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<http://icjhr.org/on-the-fourth-anniversary-of-his-trial-icjhr-renews-its-call-for-the-release-of-emirati-academic-dr-nasser-bin-ghaith>

د) اشاره به اقدام مقام‌های امارات متحده عربی به دستگیری عبدا... بن عواد الشمسی^۴، در روز ۱۸ اوت سال ۲۰۱۸ میلادی، بدون در اختیار داشتن حکم بازداشت و حبس اجباری او تا ماه فوریه سال ۲۰۱۹، پیش از انتقال وی به زندان الوثبه؛

ه) اشاره به قرار گرفتن او در مقابل دادگاه تجدیدنظرخواهی فدرال و متهم شدن وی به برقراری ارتباط با حکومت قطر؛

و) اشاره به اقدام این دادگاه در روز ۶ مه سال ۲۰۲۰ میلادی، به صدور حکم حبس ابد علیه الشمسی پس از قرار دادن او در وضعیت نامعلوم به مدت ۱۹ ماه، شامل ۶ ماه حبس در زندان‌های مخفیانه و غیرقانونی؛

ز) اشاره به دیدگاه کارگروه حبس‌های خودسرانه، در ماه مه سال ۲۰۲۰ میلادی، در این زمینه، مبنی بر ضرورت اقدام مقام‌های امارات متحده عربی به ارائه درخواست حقوقی و اعمال آن در زمینه این پرونده از طریق ارائه حکم بازداشت، که در این مورد به اجرا در نیامده است؛

ح) اشاره به محرومیت الشمسی از برخورداری از فرآیند قضایی در برابر دادگاه در راستای تصمیم‌گیری در مورد قانونی بودن حبس او بر اساس «اعلامیه جهانی حقوق بشر» و «مجموعه اصول حمایت از همه افراد» و از این رو به شمار آوردن حبس او به عنوان حبس

خودسرانه و درخواست از مقام‌های این کشور جهت آزادی بی‌درنگ وی؛

ط) اشاره به تأیید وضعیت نامناسب جسمی و روحی الشمسی از سوی مادر وی، با توجه به ابتلای وی به فشارخون، دیابت و سرطان کلیه و همچنین افسردگی و دیگر اختلال‌های روحی و با این حال مورد محاکمه قرار گرفتن او و محکومیت وی به تحمل حبس ابد در محاکمه‌ای فاقد معیارهای محاکمه منصفانه؛

ی) اشاره به درخواست مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر از مقام‌های امارات متحده عربی جهت برداشتن گام‌های اضطراری و مؤثر در راستای نجات این زندانی، با توجه به قرار گرفتن او در معرض دستگیری خودسرانه و ناپدیدشدگی قهری در

⁴ Abdullah bin Awad al-Shamsi

زندان‌های غیرقانونی و اعمال شکنجه در جریان بازجویی‌ها به منظور کسب اعتراف و در میانه فقدان دسترسی وی به نماینده حقوقی؛

ک) اشاره به درخواست این نهاد حقوق بشری از امارات متحده عربی جهت احترام گذاردن به حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان^۳؛

۳- انتشار گزارش از سوی کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی؛^۴ در روز چهارشنبه ۴ فروردین ماه ۱۴۰۰، در خصوص ناکارآمدی امارات متحده عربی در آزاد کردن زندانیان سیاسی - عقیدتی، یک سال پس از آغاز همه‌گیری کووید - ۱۹، مبنی بر:

الف) تداوم ناکارآمدی دولت امارات متحده عربی به پایبندی به درخواست کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل جهت پرداختن به شرایط ناگوار زندان‌های این کشور و آزاد کردن زندانیان سیاسی - عقیدتی، یک سال پس از آغاز همه‌گیری کووید - ۱۹؛

ب) اشاره به اقدام میشل باچله در اواخر ماه مارس سال ۲۰۲۰ میلادی و سپس در ماه ژوئن همین سال، به درخواست از دولت‌ها به اتخاذ اقدام‌های لازم در راستای حمایت از سلامت و ایمنی زندانیان، با توجه به امکان‌ناپذیری حفظ فاصله اجتماعی و قرنطینه بیماران در زندان‌ها؛

ج) اشاره به توجه این مقام سازمان ملل به انباشتگی جمعیت و غیربهداشتی بودن اغلب زندان‌ها و عدم اقدام مقام‌های آن‌ها به فراهم آوردن دسترسی‌های لازم به خدمات بهداشتی و درمانی که زندان‌های امارات متحده عربی نیز از این موارد مستثناء نیستند؛

د) اشاره به بدنام بودن زندان‌های امارات به دلیل شرایط غیربهداشتی و انباشتگی گسترده جمعیت در آن‌ها، علاوه بر امتناع مقام‌های زندان از فراهم آوردن مراقبت‌های پزشکی کافی؛

^۳ گزارش مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<http://icjhr.org/uae-concern-over-fate-of-omani-detainee-on-the-brink-of-suicide-for-not-being-released>

^۴ International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)

گفتنی است که زندانیان محبوس در زندان‌های الصدر، الوثبه و الرزین در سلول‌های کوچک با تصفیه هوای ضعیف به سر برده و به آب آشامیدنی سالم و غذای کافی دسترسی ندارند؛

ه) اشاره به اقدام کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی، در ماه فوریه سال ۲۰۲۱ میلادی، به همراه مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر^۴ و مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر^۵ به ارائه بیانیه‌ای مشترک، خطاب به چهل و ششمین جلسه شورای حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر درخواست از کمیساریای عالی حقوق بشر جهت پرداختن به واکنش امارات متحده عربی در قبال این همه‌گیری در نظام زندان‌های خود، با توجه به عدم اقدام زندان‌های این کشور به اتخاذ تدابیر لازم به منظور ممانعت از شیوع این بیماری، از جمله از طریق افزایش میزان صابون و مواد ضدعفونی کننده دست و یا توزیع دستکش و ماسک صورت؛ این در حالی است که زندانیان بیمار نیز از مراقبت‌های پزشکی لازم برخوردار نبوده و داروهایی برای درمان دردهای خود دریافت نمی‌کنند؛

و) اشاره به گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر، در ماه ژوئن سال ۲۰۲۰ میلادی، مبنی بر شرایط غیربهداشتی زندان‌های امارات و اعمال سوء رفتارهای سیستماتیک علیه زندانیان از آغاز همه‌گیری کووید - ۱۹ در این کشور، از جمله:

- انتقال زندانیان برخوردار از نشانه‌های بیماری به مکان‌های نامعلوم؛
- مورد آزمایش قرار ندادن افراد در تماس با زندانیان بیمار در اغلب موارد؛
- محبوس کردن زندانیان بیمار در قرنطینه به مدت ۱۷ روز - قرنطینه مشابه با سلول انفرادی که در تناقض با حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان است و
- ناکارآمدی مقام‌های زندان‌های امارات در آزاد کردن زندانیان عقیدتی - سیاسی در این شرایط؛

ز) اشاره به اقدام مقام‌های اماراتی، در اواخر ماه آوریل سال ۲۰۲۰ میلادی، به آزاد کردن بیش از ۴ هزار زندانی، در راستای سنت سالانه عفو زندانیان در ماه رمضان؛ این در حالی

⁴ Americans for Democracy and Human Rights (ADHR)

⁵ International Centre for Justice and Human Rights (ICJHR)

است که این زندانیان شامل زندانیان عقیدتی - سیاسی نمی‌شدند. به عبارت دیگر، احمد منصور، مدافع سرشناس حقوق بشر و ناصر بن غیث، استاد دانشگاه، که هر دو نیز بیمار بوده و از مراقبت‌های درمانی محروم مانده‌اند، در این مدت آزاد نشده‌اند؛

ح) اشاره به درخواست این نهاد حقوق بشری بر اساس بیانیه سازمان ملل جهت آزادی بی‌درنگ زندانیان عقیدتی - سیاسی و بهبود وضعیت بهداشتی و ایمنی زندان‌ها و

ط) اشاره به در پیش بودن ماه رمضان و امکان آزادی زندانیان بیشتر بر اساس سنت عفو و ازاین‌رو درخواست از دولت امارات متحده عربی جهت به شمار آوردن مدافعان حقوق بشر و تمامی زندانیان محبوس به دلیل مخالفت صلح‌آمیز خود در میان آزادشدگان.^{۴۷}

ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر

کشورهای منطقه

*ائتلاف به رهبری عربستان

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز پنج‌شنبه ۱۲ فروردین ماه ۱۴۰۰، در خصوص اقدام نیروهای برخورد از حمایت امارات متحده عربی در جنوب یمن به دستگیری ده‌ها تن از شهروندان استان حدیده. نکات محوری این گزارش عبارتند از:

الف) صدور بیانیه از سوی سازمان حقوق و آزادی‌های «سم»، در روز چهارشنبه ۱۱ فروردین ماه ۱۴۰۰، مبنی بر اقدام نیروهای برخورد از حمایت امارات متحده عربی در ساحل غربی این کشور به دستگیری ده‌ها تن از شهروندان استان حدیده و حبس آن‌ها در زندان‌های غیرقانونی، به دلیل به اشتراک گذاشتن مطالبی در شبکه‌های اجتماعی و ابراز نگرانی عمیق این نهاد حقوق بشری در این زمینه؛

^{۴۷} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک: <http://icfuae.org.uk/press-releases/uae-fails-release-prisoners-conscience-one-year-after-start-covid-19-pandemic>

ب) اشاره به اقدام این نیروها به دستگیری ۲۰ تن از نواحی حیس^۸ و الخواخه^۹ در جنوب استان حدیده، به بهانه ارتباط با انصارا...: گفتنی است که اکثریت این شهروندان، به‌رغم درخواست‌های مردمی جهت آزادی آن‌ها، همچنان در حبس به سر می‌برند؛

ج) تأکید این نهاد حقوق بشری بر مبتنی بودن این اتهامات بر انگیزه‌های سیاسی و عدم برخورداری آن‌ها از توجیه قانونی، با توجه به اینکه اتهامات مزبور گسترده و نامشخص بوده و حمله‌ای جدی به حوزه اختیارات قوه قضائیه به شمار می‌آیند - تنها نهادی که از قدرت دستگیری و حبس شهروندان بر اساس مبانی حقوقی برخوردار است؛

د) اشاره به اظهارات خانواده‌های این زندانیان مبنی بر حبس بستگان‌شان در شماری از زندان‌های کشور، از جمله زندان اطلاعاتی مقاومت ملی به مدیریت محمد عبدا... صالح در شهر المحاء و بازداشتگاه تیپ سون جایتز^{۱۰}، به مدیریت علی کینی^{۱۱}، از رهبران سلفی؛

ه) اشاره به درخواست این نهاد حقوق بشری از نیروهای برخوردار از حمایت امارات متحده عربی، جهت آزاد کردن بی‌درنگ زندانیان، اعمال پروتکل‌های بهداشتی جهت حفظ سلامت و ایمنی آن‌ها و متوقف ساختن دستگیری‌های خودسرانه و ناپدیدشدگی‌های قهری شهروندان این کشور^{۱۲}؛

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی، در روز پنج‌شنبه ۵ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص انجام دست‌کم ۲۲۷۶۶ فقره یورش هوایی از سوی نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان به یمن. نکات مهم این گزارش به شرح زیر است:

الف) انتشار گزارش از سوی نهاد پروژه داده‌های یمن، در روز پنج‌شنبه، مبنی بر ارائه جدیدترین اطلاعات در زمینه تأثیر حملات ۶ ساله نیروهای ائتلاف بر یمن و اقدام این

⁴ Hays ⁸

⁴ Al-Khawkhah⁹

⁵ Al-Mokha ⁰

⁵ Seven Giants¹ Brigades

⁵ Ali Kinini ²

^{۱۲} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20210401-rights-group-uae-backed-forces-in-southern-yemen-arrest-tens-in-hudaydah>

نیروها به انجام دست کم ۲۲۷۶۶ یورش هوایی و تا ۶۵۹۸۲ فقره حملات منفرد هوایی به این کشور از زمان آغاز منازعات در سال ۲۰۱۵ میلادی، که یک سوم آن‌ها اماکن غیرنظامی، از جمله مدارس، مناطق مسکونی و بیمارستان‌ها را هدف قرار داده‌اند؛

ب) اشاره به منجر شدن این کارزار هوایی - که مدیریت آن‌ها را امارات متحده عربی نیز بر عهده داشته است - به کشته شدن ۸۷۵۹ غیرنظامی و مجروح شدن ۹۸۱۵ تن دیگر: گفتنی است که این داده‌ها شامل آمار این حملات تا روز ۱۰ مارس سال جاری میلادی می‌شود؛

ج) اشاره به اقدام نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان به انجام دست کم ۱۰ یورش هوایی در روز، به طور متوسط و اختصاص یافتن ۲۹ درصد از این حملات به اهداف غیرنظامی: این در حالی است که ۴۷ درصد از این یورش‌ها، به رغم شناسایی اهداف خود، همچنان اماکن غیرنظامی را مورد هدف قرار داده‌اند و بر اساس گزارش جدید سازمان نجات کودکان، دست کم یک چهارم از تلفات جنگ یمن در دو سال اخیر به کودکان اختصاص یافته است؛

د) اشاره به به شمار آمدن یمن، پس از گرفتار آمدن در این جنگ، به عنوان بدترین بحران بشری جهان با توجه به نیاز ۲۰,۷ میلیون تن از مردم آن (۶۶ درصد از جمعیت این کشور)، از جمله ۱۱,۳ میلیون کودک به امدادرسانی: این در حالی است که این جنگ شش ساله منجر به کشته شدن ۲۳۰ هزار تن از مردم این کشور شده، شیوع بیماری‌ها را در آن رقم زده و یمن را در آستانه قحطی قرار داده است؛

ه) اشاره به کاهش یافتن میزان حملات هوایی در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ و افزایش ۸۶ درصدی آن در سال ۲۰۲۰ میلادی در قیاس با سال گذشته آن: گفتنی است که در طول ماه اکتبر سال ۲۰۱۸ میلادی و هم‌زمان با به قتل رسیدن جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی، حملات هوایی به یمن به میزان ۳۷ درصد کاهش یافته است که آماری بی‌سابقه به شمار می‌آید؛

و) اشاره به افزایش میزان حملات هوایی در سال ۲۰۲۰ میلادی و درعین حال نرسیدن آن به سطوح بالای حملات در سال‌های پیش از ۲۰۱۸؛

ز) اشاره به اقدام نیروهای ائتلاف به انجام ۹۱ حمله هوایی در ماه فوریه سال جاری میلادی که کمترین میزان از ماه ژانویه سال ۲۰۲۰ میلادی به شمار می‌آید؛^{۵۹}

۳- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری دویچه وله، در روز سه‌شنبه ۳ فروردین‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص اختصاص یافتن یک‌چهارم از کل قربانیان غیرنظامی جنگ یمن به کودکان. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) انتشار گزارش از سوی سازمان نجات کودکان در خصوص جنگ یمن، مبنی بر کشته شدن بیش از ۲۳۰۰ کودک، تنها در فاصله سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ میلادی و به این ترتیب، اختصاص یافتن یک‌چهارم از قربانیان غیرنظامی این جنگ در این ۳ سال به کودکان: این گزارش می‌افزاید که شمار واقعی قربانیان جنگ یمن بیش از آمار اعلام شده است؛

ب) اشاره به گزارش اخیر صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل (یونیسف) مبنی بر کشته شدن ۸ کودک و مجروح شدن ۳۳ کودک دیگر در استان‌های تعز و حدیده در ماه مارس سال جاری میلادی، با توجه به تشدید درگیری‌ها میان نیروهای متخاصم در این منطقه ظرف هفته‌های گذشته؛

ج) اشاره به سخنان رئیس بخش یمن سازمان نجات کودکان، مبنی بر زندگی کردن کودکان یمن در مدت بیش از ۶ سال در کابوس بی‌پایان و شرایط هولناک و کشته و زخمی شدن هر روزه آن‌ها در این کشور بر اثر جنگ؛^{۶۰}

^{۵۹} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeasteye.net/news/yemen-war-saudi-led-coalition-air-raids-six-years>

^{۶۰} گزارش شبکه خبری دویچه وله. قابل بازیابی در لینک:

<https://b2n.ir/t34437>

۴- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز دوشنبه ۲ فروردین ماه ۱۴۰۰، در خصوص اظهارات یک مقام سازمان ملل در رابطه با مرگ یک زن در هر دو ساعت در یمن. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

(الف) اظهارات ناتالی گنم،^۵ مدیر اجرایی صندوق جمعیت سازمان ملل، مبنی بر مرگ یک زن در هر دو ساعت در یمن، به دلیل رو به وخامت نهادن نظام بهداشت، با توجه به اینکه تنها ۲۰ درصد از مراکز بهداشتی و درمانی این کشور آمادگی ارائه خدمات به مادران و کودکان را دارند؛

(ب) درخواست این مقام سازمان ملل از طرف‌های درگیر جنگ یمن، به مشارکت فعالانه در راستای دستیابی به صلح و درخواست از حامیان مالی جهت دو برابر نمودن بودجه‌های خود برای کمک به این کشور؛

(ج) اشاره به اقدام این مقام سازمان ملل به مورد نظارت قرار دادن مستقیم پیامدهای وضعیت انسانی در یمن، به‌ویژه برای زنان و دختران و مسئولیت امدادرسنان در راستای کاهش آلام مردم این کشور در دشوارترین شرایط؛

(د) تأکید بر تداوم تلاش‌های سازمان ملل و صندوق جمعیت این سازمان، در راستای امدادسانی، به‌ویژه به زنان و دختران در میانه بحران بشری در این کشور، از طریق مبارزه با خشونت‌های جنسیتی، ارتقاء پایبندی به معیارهای اخلاقی و ارزیابی اولویت‌ها بر اساس آلام انسانی، ضمن ابراز نگرانی در خصوص چشم‌انداز قحطی و سوءتغذیه در آن؛

(ه) اشاره به مواجهه بودن مراکز درمانی در یمن با شرایط دشوار به دلیل تداوم این منازعه خونین در کشور در طول هفت سال گذشته.^{۵۷}

⁵ Natalia Kanem

^{۵۷} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20210322-un-official-says-one-woman-dies-every-two-hours-in-yemen>